

Giao dục đại học nước ta đang trong giai đoạn chuyển mình để nâng cao chất lượng và hội nhập quốc tế. Trong giai đoạn chuyển mình đó, các trường đại học đã và đang không ngừng nâng cao đội ngũ giảng viên và xây dựng các mô hình đào tạo tiên tiến. Xác định việc tăng cường sự tương tác giữa giảng viên và sinh viên như là một trong những thành tố quan trọng trong việc cải tiến việc dạy và học ở đại học, trường Đại học Kinh tế - Tài chính TP.HCM (UEF) đã tiên phong đầu tư vào đội ngũ trợ giảng bên cạnh giảng viên chính trong lớp học. Mô hình này bước đầu đã nhận được sự đánh giá cao của đông đảo sinh viên và các bậc phụ huynh.

Có lẽ tôi có chút may mắn khi có cơ hội làm trợ giảng môn học Hành vi tổ chức ở UEF. Mặc dù đã từng được học trong môi trường học tập có trợ giảng ở nước ngoài và từng có kinh nghiệm trong việc giảng dạy và đào tạo kỹ năng cho nhân viên, khi nhận công việc trợ giảng tôi đã không ít băn khoăn và trăn trở làm thế nào để có thể làm tốt vai trò người trợ giảng. Nhờ sự hỗ trợ của nhà trường, của Thầy Cô giảng viên chính và các bạn sinh viên, tôi cũng đã hoàn thành công việc trợ giảng. Nhìn lại những việc mình làm, những kỳ vọng của nhà trường và những mong muốn của các bạn sinh viên đối với trợ giảng, tôi muốn chia sẻ những cảm nghĩ của mình về vai trò của trợ giảng ở UEF.

Có thể nói rằng trợ giảng là người làm việc dưới nhiều vai trò trong mô hình đào tạo ở UEF. Trước hết, trợ giảng cũng như là một học viên

để có thể hoà đồng và gắn gũi với sinh viên như người anh, người chị hay người cố vấn học tập. Trợ giảng còn phải giữ vai trò của người thầy để chấm bài, hướng dẫn và truyền đạt cho sinh viên. Nhưng có lẽ khó nhất là trợ giảng còn phải làm vai trò của người tạo xúc tác học tập cho sinh viên,

lại chuyên môn từ giảng viên chính thì cũng học những yêu cầu, đòi hỏi của môn học, của bài tập hay các hoạt động của giảng viên đối với sinh viên. Với vai trò học viên, trợ giảng mới có thể gắn gũi và trở thành người bạn đáng tin cậy của các bạn sinh viên, có thể nhớ tên và hiểu được điểm mạnh – điểm yếu của từng sinh viên. Và trong vai trò này, trợ giảng mới hiểu được những khó khăn, vướng mắc cũng như nhu cầu học tập của các bạn sinh viên. Tuy nhiên, người trợ giảng không phải là học viên để học cho mình, mà học để có thể chỉ dẫn cho người khác.

Trợ giảng

NGƯỜI TẠO XÚC TÁC HỌC TẬP CHO SINH VIÊN UEF

THS. LÊ HOÀNH SỬ
Trợ giảng khoa GDĐC

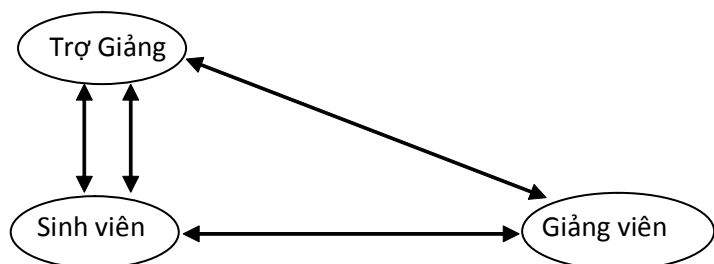
giúp họ mạnh dạn tương tác với giảng viên, kích thích sự sáng tạo và đam mê học tập, hướng dẫn họ ứng dụng các kiến thức mình học vào giải quyết vấn đề của môn học hay trong cuộc sống.

Trợ giảng – người học viên mẫu mực

Trợ giảng phải biết sắp xếp thời gian để lên lớp cùng giảng viên như một học viên. Ở vai trò này, trợ giảng dù không phải học

Trợ giảng- người thầy thân thiện của sinh viên

Với vai trò này, trợ giảng làm các công việc của một người thầy như lên lớp cùng giảng viên chính, chấm bài thi, bài kiểm tra, bài tập hay bài tiểu luận cho sinh viên. Trợ giảng còn phải trực bộ môn theo lịch đăng ký để tiếp sinh viên, giải đáp các thắc mắc và hướng dẫn họ về những vấn đề liên quan đến nội dung môn học. Theo dõi tình hình học tập của sinh viên, tham dự các buổi họp liên quan đến môn học hoặc hướng dẫn sinh viên tham gia các hoạt động ngoại khoá, tiếp cận cơ sở thực tế, v.v... cũng là các

H1. Mối liên hệ Giảng viên – Trợ giảng – Sinh viên

công việc mà trợ giảng với vai trò là người thầy phải thực hiện.

Vì giảng viên chính là người thầy đã truyền đạt kiến thức và phương pháp về chuyên môn của môn học cho sinh viên nên trợ giảng không phải dạy lại những nội dung này. Thay vào đó, trợ giảng giúp củng cố lại một số kiến thức sinh viên đã học, hướng dẫn họ giải quyết các vấn đề cụ thể hay những yêu cầu của môn học, đặt ra các vấn đề khác cho họ giải quyết, phân tích sâu hơn một vài vấn đề nào đó hay hướng dẫn họ ứng dụng kiến thức đã học vào thực tiễn hoặc vào các môn học khác.

Có lẽ do ít có sự chênh lệch về tuổi tác và môi trường sống, trợ giảng trong môi trường đại học ở UEF là người thầy thân thiện, gần gũi với sinh viên. Về khoảng cách và mức độ tương tác trong mối quan hệ giữa giảng viên – trợ giảng – sinh viên có thể được ví như ba cạnh của tam giác vuông. Trong đó, liên hệ giữa trợ giảng – sinh viên là cạnh góc vuông có khoảng cách gần hơn và mức độ tương tác phải nhiều hơn so với liên hệ giữa giảng viên – sinh viên.

Khi trợ giảng có thể tạo được mối liên hệ với sinh viên để họ cảm thấy có thể đồng cảm, tin cậy và sẵn sàng chia sẻ, thì mức độ tương tác – trao đổi giữa sinh viên và trợ giảng sẽ tăng lên, và dần dần mức độ tương tác – trao đổi giữa sinh viên và giảng viên chính cũng được tăng lên. Và đây có thể xem là một phần của vai trò thứ ba của trợ giảng.

Trợ giảng – người tạo xúc tác học tập cho sinh viên

Nếu như vai trò người học viên, người thầy để làm tròn các công việc được yêu cầu của người trợ giảng, thì vai trò người tạo xúc

tác học tập cho sinh viên để làm tốt nhiệm vụ của một trợ giảng. Với vai trò này, trợ giảng phải kéo những sinh viên hay ngại ngùng và nhút nhát ra khỏi vỏ ốc của mình để có thể mạnh dạn tương tác, trao đổi với trợ giảng và giảng viên. Đây là công việc không dễ, đòi hỏi trợ giảng phải có kỹ năng trong công việc và tâm huyết với các bạn sinh viên.

Trợ giảng sử dụng tất cả các kênh giao tiếp có thể có để hỗ trợ sinh viên nâng cao tương tác với giảng viên. Trợ giảng có thể sử dụng các cuộc nói chuyện, trao đổi trực tiếp với sinh viên trong giờ lên lớp, giờ giải lao, cuối giờ hoặc phòng trực. Chẳng hạn, các sinh viên có quá trình học tập chưa tốt, có thể hẹn gặp riêng theo lịch trực ở bộ môn để trao đổi và tìm hiểu nguyên nhân. Kinh nghiệm trợ giảng môn Hành vi tổ chức cho thấy, một số sinh viên sau khi có cuộc tiếp xúc, trao đổi cởi mở những khó khăn đang gặp phải và gợi ý hướng giải quyết, một số bạn trở nên tự tin và mạnh dạn trao đổi với giảng viên hơn, từ đó học tập cũng có tiến bộ hơn.

Với các sinh viên ngại tiếp xúc và giao tiếp trên lớp học, trợ giảng có thể sử dụng các kênh giao tiếp qua email hay diễn đàn học tập. Các thông tin về môn học, yêu cầu của bài tập hay tiểu luận, các bài đọc thêm, các bài tập mở rộng hoặc nâng cao, ... nên được đưa đến sinh viên thông qua diễn đàn học tập UEF. Thứ nhất, nó giúp tất cả sinh viên đều nhận được thông tin liên quan đến môn học một cách bình đẳng và rõ ràng. Thứ hai, khi sinh viên hiểu rõ được yêu cầu của bài tập, của môn học họ sẽ mạnh dạn đặt câu hỏi liên quan đến vấn đề. Điều này tránh được việc sinh viên tìm trợ giảng chỉ để hỏi yêu

cầu bài tập là gì, đồng thời hướng cho sinh viên tìm đến trợ giảng để trao đổi việc nên làm như thế nào cho tốt, hoặc làm như thế này đã tốt chưa, hoặc nên mở rộng vấn đề theo hướng nào, ... Đây cũng là một cách để kích thích sáng tạo cho sinh viên.

Ở vai trò người tạo xúc tác học tập cho sinh viên, trợ giảng không phải là người giải bài tập, giải quyết vấn đề cho sinh viên mà là người hướng dẫn phương pháp để sinh viên có thể tự giải được. Trợ giảng chỉ nên chia sẻ kinh nghiệm, mở rộng hoặc phân tích sâu về vấn đề để sinh viên có thể hiểu và tự mình lựa chọn cách giải quyết vấn đề.

Trong khi trợ giảng phải đối xử công bằng và bình đẳng cho tất cả các sinh viên trong việc đánh giá và chia sẻ thông tin thì cũng cần có kỹ năng để hỗ trợ phát huy năng lực từng cá nhân một cách riêng biệt. Chẳng hạn, vì một số sinh viên có năng lực hoặc sự đầu tư vào học tập có giới hạn, trợ giảng cho các bài tập và các yêu cầu đề không quá tải đối với nhóm sinh viên này thì các sinh viên có năng lực hoặc đầu tư vào việc học tốt sẽ thấy không được thử thách. Do đó, trợ giảng nên đưa ra những vấn đề, những bài tập ở nhiều mức độ và cho phép sinh viên được lựa chọn. Và tùy vào năng lực của từng nhóm sinh viên để vận dụng cách hướng dẫn và yêu cầu chuyên sâu, mở rộng khác nhau. Làm được như vậy vừa có thể nâng cao dần năng lực của sinh viên yếu, vừa phát huy được năng lực của sinh viên đầu tư học tập tốt.

Ngoài việc hỗ trợ cho sinh viên để đáp ứng tốt các yêu cầu của môn học mình phụ trách, trợ giảng cũng cần biết cách truyền đạt ý nghĩa của môn học, cách ứng dụng kiến thức môn học vào thực tế cũng như